



**ယဉ်ထူး**  
(စုစည်းသည်)

ပိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင်ရေးသားခဲ့သော စာပေလက်ရာများ

မိုလ်ချုပ်ကောင်စီနား စာပေါင်းချုပ်

## Burma And Buddhism

ဤ Burma And Buddhism စာမူမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အင်္ဂလိပ်လို ရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးဖြစ်ပြီး ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလထုတ် ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သော စာမူဖြစ်ပါသည်။ ။ မြန်မာပြန်ဆိုဖော်ပြခဲ့ဖူးသည် ကို မတွေ့ရပါ။ ထို့ကြောင့် စာဖတ်သူများ အဆင်ပြေစွာ ဖတ်ရှုနိုင်ရန် မူရင်းအင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် တွဲဖတ်၍ မြန်မာပြန်ဆို၍ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ ။

## Burma And Buddhism

During the present period of transition through which Burmans are passing, the most remarkable has been the perceptible results of reformative influences. The Youth of the land are fully alive tho the situation and have not been slow in contributing their quota to the reconstruction of a greater Burma. They have realized that things ancient though hallowed by time and sanctioned by usage do not necessarily fit in with modern conditions. Yong Burma in approaching its problems with a spirit of criticism, and trying to see things as they are. They have taught themselves to view things from a detached standpoing and find many an old tradition or custom which ought to be abandoned, or which ought to bemaintained intact. As in other times and in

other climes, there are those who cling to the past and view with alarm at any change and look upon with scorn any alteration in the old order of things: and there are those who are incessantly clamouring for change-quick and sudden. Between these extremes Buddhism paves the middle path.

Buddhism is claimed to be a scientific religion and why? Because it makes the criticism the criterion by which things may be judged. Buddha Himself asked the people on one occasion not to take His tanets on trust; and in reply to the inhabitants of Kulamas as to how the truth of a thing must be judged, thus Lord Buddha said:

‘Do not believe in anything in anything because you have heard it; do not believe in traditions because they have been handed down from many generations; do not believe in anything because it is rumoured and spoken by many; do not believe in anything because it is found written in your religious Books; do not believe in anything because it is rumoured and spoken by many; do not believe in anything because it is found written in your religious Books; do not believe in anything merely on the authority of your teachers and elders. But after observation and analysis when it agrees with reason and is conducive to the good and benefit of one and all, then accept it and live up to it.’  
(Buddhism in England. Jan-Feb 1933.)

Burma has been a Buddhist country for centuries; yet from what one sees around him, one is forced on one that this criticism the vital essence of Buddhism, is lacking. The Burmese people should dive a little deeper than they seem to be doing at present and not be content with mere superficial observation. Let us, for example, apply this crucial text of criticism on such things as pagoda-festivals, phongyi-byans, the water festivals and the illumination festivals. Are these essential for the observance of the Buddhist religion? Time was when the ignorant, the infidel and the impious had to be induced to come to pagodas and to listen to the Law by such entertainments as pleased their fancy. But we are living in modern times and the question is, applying this text of criticism, Where do these come in? The present scheme of things must shut out all that are unessential. Besides that things such as these tend to reduce our religion into a mass of mere form.

In the Ratana Sutta the hollowness of the forms and ceremonies is mentioned. Yet Buddhism, as we find it in Burma, remains only in form and so too the civilization. The spirit requisite for the growth of our civilization has died down. It is therefore the bounden duty of every true Burman to revive the spirit of criticism, inherent in Buddhism, and apply it to every problem affecting Burma. If Burma is to regain her freedom and prosperity, the feeling of uneasiness in eradicating the fetish of

tradition must be overcome and the ancient civilization of bricks must be displaced by the civilization of hewn stone.

AUNG SAN

\* \* \*

## ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဗမာ

ယနေ့ဗမာတို့ သည် လက်ရှိအကူးအပြောင်းကာလအတွင်း ဖြတ်ကျော်နေကြရသည် ။ အထူးခြားဆုံးသိမြင်နိုင်သော ရလဒ်မှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသော လွှမ်းမိုးမှုများ ဖြစ်သည် ။ နိုင်ငံရှိလူငယ်များ အခြေအနေကိုပြောင်းလဲရန်အလွန်တက်ကြွနေကြသည် ။

မြန်မာပြည်ကြီး ပြန်လည်တည်ဆောက် ရေးအတွက် သူတို့ ပါဝင်ရမည့် အခန်းကဏ္ဍကို နှေးကွေးမနေစေချင်ပေ။ အတိတ်မှ ကောင်းမွန်ခဲ့သော အချိန်ကို သူတို့ နားလည်ကြသည် ။ ခေတ်သစ်အခြေအနေနှင့် အသုံးပြုဖို့ အံဝင်ခွင်ကျ မဖြစ်သည် တို့ ကို ခွင့်ပြုနေတုန်းဖြစ်သည် ။

ဗမာလူငယ်တို့ သည် ပြဿနာများကို ချဉ်းကပ်ရာတွင် ဝေဖန်မှုစိတ်နှင့်ဖြစ်ပြီး ထိုအရာတို့ ကို နားလည်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြသည် ။ သူတို့ ကိုယ်တိုင် ထိုအရာတို့ အပေါ် အမြင်ကို ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျသော သဘောထားတစ်ရပ်ဖြစ်အောင် သင်ယူသည် ။

ဓလေ့ထုံးစံသို့မဟုတ် ဘာသာရေး အယူအဆဟောင်းတစ်ခုမှ ရှာဖွေခြင်းများကို စွန့်လွှတ်ခဲ့သည် ။ သို့မဟုတ် ယင်းအပေါ်ထိန်းသိမ်းပြီး တိုးတက်အောင်ပြုလုပ်သည် ။

သို့မဟုတ်မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းထားသည် ။ အခြားအချိန်ကာလများ အခြားခေတ်ကာလများကာ ထိုအရာတို့ ကိုတင်းကျပ်စွာ ဆုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည် ။ မည်သည့် ပြောင်းလဲမှုကိုမဆို သတိပေးသော အမြင်ရှိကြသည် ။ ခေတ်ဟောင်းကာလ၌ မည်သည့်ပြောင်းလဲမှုကို အရာကိုမဆို ရှုံ့ချသောအမြင်ဖြင့် ကြည့်ခံရသည် ။ ထိုနေရာတို့ တွင်

အဆက်မပြတ်ကျယ်လောင်သော အသံတို့ ကြောင့်  
ရုတ်တရက်လျင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲခဲ့သည် ။ ဘာသာရေးအပေါ်ထိုသို့  
အလွန်အကျွံဖြစ် သောလမ်းကြောင်းမှ  
အလယ်လတ်လမ်းကြောင်းအကြားသို့ဖြစ်သည် ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒသည် သိပ္ပံနည်းကျသော  
ဘာသာရေးတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည် ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊  
အရာဝတ္ထုများကို အကဲဖြတ်ရာတွင်  
စံနှုန်းများကိုဝေဖန်ဆန်းစစ်နိုင်အောင်  
ပြုလုပ်ထားသည့်အတွက်ဖြစ်သည် ။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်လူအများကို  
ဖြစ်ရပ်ကြောင်းရင်းတစ်ခုအပေါ် သူပြောသည့်အ တွက်လည်း  
ယုံကြည်မှုမပြုအပ်ဟု မေးမြန်းခဲ့သည် ။ ကာလမအရပ်တွင်  
နေထိုင်သူတို့ ကို ဟောကြားရာ တွင် အမှန်တရားသည် ဘယ်သို့သော  
အရာတစ်ခုဖြစ်သည့်သဘောကို ဗုဒ္ဓကဟောကြားခဲ့သည် ။

သင်ကိုယ်တိုင်ကြားရုံမျှနှင့် ဘာကိုမဆိုမယုံကြည်နှင့်  
ရိုးရာအစဉ်အလာတို့ ကြောင့်လည်း မယုံကြည်လေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့်  
ဆိုသော် ထိုအရာတို့ သည် မျိုးဆက်များ စွာလက်ဆင့်ကမ်း  
လွှဲပြောင်းခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည် ။ လူများ စွာပြောတိုင်းလည်း  
မယုံကြည်နှင့်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ယင်း မှာ  
ကောလဟာလဖြစ်တတ်သည် ။ ဘာသာရေးစာအုပ်များ တွင်  
ရေးသားထားသည် ကို တွေ့တိုင်းလည်း မယုံကြည်နှင့်။  
သင့်ထက်အသက်ကြီးသူ မိဘဆရာများက ပြောရုံမျှနှင့်။ မယုံကြည်နှင့်။  
လေ့လာဆန်းစစ်ပြီးနောက်မှ အကြောင်းရင်းနှင့်  
ကောင်းသောအကျိုးအပြစ်တို့ ကို အကုန်တွေ့ရှိမှ သဘောတူထိုနောက်  
လက်ခံပြီး ကျင့်သုံးရမည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာစုနှစ်များ စွာ ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည် ။ တစ်ခုတည်းသောလည်း ပတ်နေသော အကြောင်းတရားရှိသလို ထိုသို့ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုလုပ်ရန် ပါဝင်နေသော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ထိုအရေးပါသော အနှစ်သာရကအားနည်းနေသည် ။ မြန်မာပြည်သူများ သည် လက်ရှိ ကာလ၌ သူတို့ မြင်နေရသည် ထက် အနည်းငယ်နက်ရှိုင်းစွာရှာဖွေသင့်ကြသည် ။ အနည်းဆုံး အပေါ်ယံ လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းလောက်ပင်မပါဝင်နိုင်ပေ။ ဥပမာကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုသင်ခန်းစာ တို့ ကို အသုံးပြုနိုင်သည် ။ ဘုရားပွဲ၊ ဘုန်းကြီးပွဲ၊ ရေသဘင်ပွဲနှင့် အခြားပွဲတော်များ လိုအရာတို့ အပေါ် ဖြစ်သည် ။ ယင်းတို့ သည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေ့လာသုံးသပ်ရန် မရှိမဖြစ် အရေးပါသလားဟု မေးစရာရှိသည် ။ အတိတ်ကာလ၏ ဗဟု သုတမရှိမှု၊ ဘာသာရေးကို မယုံကြည်မှုနှင့် ဘာသာတရားမကိုင်းရှိုင်းမှု တို့ သည် ဘုရားများ သို့ လာရောက်ရန်ဖြစ်ပေါ်စေသည် ။ သူတို့လိုချင်သည့် ကျေနပ်မှုအတွက် ထိုကဲ့သို့ ဖျော်ဖြေမှုများ ချမှတ်ခြင်းကို လိုက်နာခဲ့ကြသည် ။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ ခေတ်သစ်ကာလ၌ အခုနေထိုင်နေကြရသည် ။ မေးခွန်းထုတ်ရမည်မှာ ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုသင်ခန်းစာကို အသုံးပြုနိုင်မည်လား၊ ဘယ်နေရာတွေကို ထိုသို့ရောက်ရှိနေပြီလဲဟု ဖြစ်သည် ။ လက်ရှိအဖြစ်အပျက်များ ၏ သဘောတရားကို ရပ်ဆိုင်းအောင်ပြုသင့်ပြီး ထိုအရာတို့ သည် မရှိမဖြစ် မဟုတ်ပေ။ ထို့အပြင် ထိုကဲ့သို့အရာများ ၏ လမ်းကြောင်းက ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ဘာသာရေးအတွင်း ကြီးမားသောပမာဏတစ်ခုသာဖြစ်စေသော ပုံသဏ္ဌာန်သို့ လျော့ကျအောင် ဦးတည်နေသည် ။



တန်ဖိုးမရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အခမ်းအနားများ စွာကို  
တရားကမှတ်ချက်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ။ ယခုပင်လျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို  
မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှာဖွေရမည်။ ထိုကဲ့သို့လုပ်နေကျပုံစံတို့ ရှိနေ  
ခြင်းမှ ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်စဉ်တိုးတက်ဖို့ ဖြစ်သည်။ ။  
ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုအလေ့အထရှင်သန်ရန်မှာ စစ်မှန်သော ဗမာတိုင်း၏  
လုပ်ဆောင်ရမည့်တာဝန်ဖြစ်သည်။ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အရည်အသွေးကို  
မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြဿနာတိုင်းအပေါ် ထိရောက်အောင်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ။  
မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးပြန်ရခဲ့လျှင်  
ချမ်းသာကြွယ်ဝလာမည်ဖြစ်သည်။ ။ အစဉ်အလာကိုးကွယ်မှုများကို  
ဖယ်ရှားရန်မလွယ်ကူဟူသော ခံစားမှုကိုကျော်လွှားနိုင်ရမည်။  
ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအုတ်မြစ်တို့ နေရာတွင် တိုးတက်သော  
ယဉ်ကျေးမှု ကျောက်အုတ်တို့ နေရာယူရမည်။

အောင်ဆန်း

ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၃၅၊ ဧပြီလ။

(မင်းအောင်မင်း မြန်မာပြန်ဆိုသည်။)

\* \* \*